

ДЕРЖАВНА ДІЯЛЬНІСТЬ В СФЕРІ ПАТРІОТИЧНОГО ВИХОВАННЯ СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ

Сучасне суспільство ставить перед державою завдання виховання творчої, соціально активної особистості, для якої загальноприйняті духовні пріоритети мають глибокий життєвий сенс і виступають дійовими регуляторами моральної поведінки. Значна роль у становленні високорозвинутої культурної особистості належить вищій освіті, бо саме в студентські роки значною мірою формуються світоглядні позиції молоді, ціннісні орієнтації та переконання, відбувається становлення визначальних рис характеру студентів [5]. Тому сьогодні посилюється увага з боку органів державної влади не лише до навчальної, а й до виховної складової діяльності вищих навчальних закладів України. Державна діяльність у сфері виховання покликана координувати зусилля усіх суспільних інститутів, забезпечувати єдність та пріоритет загальнодержавних та національних інтересів.

Основним нормативним документом, де зазначені провідні положення державної діяльності в сфері виховання є Концепція національного виховання студентської молоді [4], затверджена Міністерством освіти і науки України у червні 2009 року. В цьому нормативному документі містяться основні засади державної діяльності в сфері виховання студентів, визначено, що роль держави у національному вихованні полягає в координації зусиль усіх інститутів суспільства, забезпеченні єдності та пріоритету загальнодержавних і національних інтересів.

Також в Концепції визначені основні напрямки національно-виховної діяльності держави, серед яких одним з пріоритетних напрямків є національно-патріотичне виховання. Видатний педагог В. О. Сухомлинський в широкому розумінні визначав патріотичне виховання як сферу духовного життя, яка проникає в усе, що пізнає, робить, до чого прагне, що любить і ненавидить

людина, яка формується. Сучасні науковці [1, 3] вважають, що Патріотичне виховання – це формування патріотичних почуттів, готовності до трудового та героїчного подвигу в ім'я процвітання української держави. Проте узагальнено патріотичне виховання визначають як планомірну виховну діяльність, спрямовану на формування у вихованців почуття патріотизму, тобто доброго відношення до батьківщини та до представників спільних культур і країн [2].

Змістом патріотичного виховання є розвиток любові до батьківщини, національної самосвідомості й гідності; дбайливе ставлення до рідної мови, культури, традицій; відповідальність за природу рідної країни; потребу зробити свій внесок у долю батьківщини; інтерес до міжнаціонального спілкування; прагнення праці на благо рідної країни, її народу.

Діяльність органів державної влади та місцевого самоврядування в сфері патріотичного виховання має певні завдання, що також відображені в Концепції національного виховання студентської молоді [4]:

- формування національної свідомості і відповідальності за долю України;
- виховання любові до рідної землі, її історії, відновлення і збереження історичної пам'яті;
- культивування кращих рис української ментальності (працелюбності, індивідуальної свободи, глибокого зв'язку з природою та ін.);
- виховання бережливого ставлення до національного багатства країни, мови, культури, традицій.

Як особливий напрям національного виховання патріотичне виховання має характерні ознаки, що враховується при формуванні державної виховної політики. Так серед таких ознак виділяють розуміння і сприйняття української ідеї; сприяння розбудові державної незалежності; засвоєння національних цінностей: української культури, мови, прищеплення шанобливого ставлення до історичної пам'яті; військово-патріотичне виховання тощо. Проте педагоги та соціологи наголошують на важливості врахування таких складових патріотичного виховання як виховання любові і дбайливого ставлення до рідної

землі, – своєї «малої батьківщини», її історії, поваги до народних традицій і звичаїв, фольклору, любові до рідної природи.

Зазначене доводить необхідність використання краєзнавчого матеріалу для патріотичного виховання молоді та посилення уваги до краєзнавства з боку держави. Саме краєзнавча робота має посісти важливе місце в діяльності органів державної влади та місцевого самоврядування з тим, щоб за допомогою краєзнавчих матеріалів сприяти вихованню у молоді патріотизму, національної свідомості, високої моральності. Існує безліч напрямків краєзнавчої роботи серед молоді до яких відносять літературно-краєзнавчу роботу, екологічне краєзнавство, туристсько-краєзнавчу роботу, художнє краєзнавство тощо.

Таким чином краєзнавча робота виступає важливою складовою національно-патріотичного виховання української молоді, що визначає необхідність посилення уваги до неї з боку органів державного управління та місцевого самоврядування. За такої умови реалізація державної виховної політики досягне основної мети національного виховання - формування свідомого громадянина - патріота української держави, активного провідника національної ідеї, представника української національної еліти через набуття молодим поколінням національної свідомості, активної громадянської позиції, високих моральних якостей та духовних запитів.

Література:

1. Абрамчук, О. В. Патріотичне виховання студентів вищих технічних навчальних закладів [Текст]: монографія / О. В. Абрамчук, М. М. Фіцула ; Вінницький нац. техн. ун-т. Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2008. - 138 с.
2. Виховання української еліти в системі національної освіти України: матеріали науково-практичної конференції (19-20 червня 1997) / Під ред. В. Вовка, І.Б. Ковальчука. – Львів: За вільну Україну, 1997. – 146 с.
3. Гнутель Я.Б. Виховна робота в сучасних умовах: теорія і методика. – Тернопіль.: АСТОН, 1998. – 264 с.
1. Концепція національного виховання студентської молоді [Електронний ресурс]. – Режим доступу: zakon.nau.ua/doc/?uid=1038.2285.0. Заголовок з екрану.
4. Щербань П. Національне виховання в сім'ї. – К.: Либідь, 2000. – 254 с.